

Polskie Stowarzyszenie Vendingu, pl. Inwalidów 10, 01-552 Warszawa

Warszawa, 17.06.2026

Pan Poseł Rafał Komarewicz

Przewodniczący

Pan Poseł Waldemar Sługocki

Wiceprzewodniczący

Członkowie

Sejmowa Komisja Gospodarki i Rozwoju

Sejm RP

ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa

Szanowni Państwo,

W odpowiedzi na pismo KIGEiT z dnia 2 czerwca 2026 r. potwierdzam, że członkowie Polskiego Stowarzyszenia Vendingu są przekonani, iż dyskusja nad kształtem przepisów dotyczących naszego rynku powinna się toczyć *„wyłącznie z uwzględnieniem obiektywnych danych technicznych, ekonomicznych i prawnych”*. Powinna także uwzględniać rachunek korzyści dla budżetu państwa i wszystkich kosztów związanych z podjętymi decyzjami. Apelujemy, by ostateczne rozwiązania uwzględniały interesy wszystkich stron, a nie wyłącznie podmiotów reprezentowanych przez Krajową Izbę Gospodarczą Elektroniki i Telekomunikacji. Pragniemy zaznaczyć, iż KIGEiT reprezentuje dostawców rozwiązań fiskalnych, a więc podmioty, które mają bezpośrednią korzyść ekonomiczną z objęcia 100 tys. automatów nowym obowiązkiem. Dlatego przedstawiane przez KIGEiT kalkulacje kosztów powinny być traktowane jako głos strony rynkowej, nie jako neutralna ocena skutków regulacji.

Idea fiskalizacji jest narzędziem, a nie celem samym w sobie. Ma sens tam, gdzie likwiduje realnie występującą lukę we wpływach podatkowych, jak to miało miejsce w przypadku rynku myjni samochodowych. W vendingu nie ma szarej strefy, bo vending to handel fizycznym produktem. Towar wkładany do automatów jest nabywany od uznanych producentów i dystrybutorów, jest objęty fakturami zakupowymi, widocznymi w KSeF. Sprzedaż w vendingu opłacana gotówką znajduje się w strukturalnym odwrocie od 2018 roku. Transakcje opłacane elektronicznie (karta, BLIK) stanowią dzisiaj już ok. 80% wszystkich płatności. Trend jest jednoznaczny: do 2030 roku formy te osiągną 86–93% obrotu. Każda taka transakcja trafia do raportu agenta rozliczeniowego. KAS widzi te dane już dziś — bez kasy fiskalnej — przez raporty ITP/ITP-Z składane przez agentów. W takim łańcuchu wartości nie da się ukryć obrotów i uszczuplić dochodów podatkowych państwa.

Należy zwrócić uwagę, iż myjnia i automat vendingowy to nieporównywalne modele ekonomiczne. Myjnia ma mniej punktów sprzedaży, transakcje o wyższej wartości, inną infrastrukturę, inną marżę oraz inną relację kosztu fiskalizacji do przychodu. W vendingu produktów spożywczych typowa transakcja

Polskie Stowarzyszenie Vendingu, pl. Inwalidów 10, 01-552 Warszawa

wynosi ok. 3,50 zł, a maszyny są rozproszone po zakładach pracy, szkołach, szpitalach, urzędach i mniejszych lokalizacjach. Ten sam obowiązek regulacyjny ma więc zupełnie inny ciężar ekonomiczny.

Fiskalizacja vendingu nie da fiskusowi zasadniczo więcej danych, bo dzisiaj wszystkie one są już dostępne (bądź w KSeF, bądź w raportach agentów rozliczeniowych). Co ciekawe, samo Ministerstwo Finansów nie pozostawia żadnych wątpliwości, że szacowane dodatkowe dochody nie pokryją kosztów związanych z wprowadzeniem kas fiskalnych do systemu.

KIGEiT wskazuje na dostępność kas wirtualnych bezpłatnie lub poprzez platformę sprzętową od kwoty ok. 440 zł („wstępne oferty przekazywane przez producentów rozwiązań”). KIGEiT nie dodaje, jaka jest długość umowy przy takiej cenie za kasę, wysokość miesięcznego abonamentu za używanie kasy, nie precyzuje koniecznej konfiguracji rozwiązania. Przypomina to model znany z telefonii komórkowej: urządzenie za symboliczną kwotę w zamian za wieloletnie zobowiązanie z wyższą miesięczną opłatą. Należy dodać, że członkowie PSV nie otrzymali do testów rozwiązania wskazywanego przez KIGEiT.

Problem polega na tym, że wskazane przez KIGEiT rozwiązanie jest tylko jednym z możliwych wariantów i nie odpowiada realiom większości ze 100 000 urządzeń obecnych na rynku. Kasa fiskalna — także wirtualna — wymaga platformy sprzętowej zdolnej do jednoczesnej obsługi płatności, telemetrii, funkcji fiskalnej i prezentacji danych paragonu na wyświetlaczu odpowiedniej wielkości. Taki wyświetlacz, odpowiednia pamięć RAM, wydajność procesora i łączność to nie opcje — to warunki konieczne do działania systemu. W praktyce oznaczać to będzie wymianę obecnego czytnika płatniczego na urządzenie klasy wyższej — typu „combo” łączące czytnik, telemetrię, kasę oraz wyświetlacz. KIGEiT zakłada, że operatorzy wiedzący o planach fiskalizacji powinni byli kupować terminale gotowe do integracji z kasami. To błędne założenie. Rynek oferował różne czytniki płatnicze — sprawne, nowoczesne, dostosowane do swojej funkcji: przyjęcia płatności. Najczęściej z prostym dwuwierszowym wyświetlaczem i zawsze ze stosunkowo słabym komputerem niezdolnym do „udźwignięcia” programu kasy fiskalnej. Nie były to minikomputery o dużej pamięci i wydajnym procesorze, bo rynek masowo takich urządzeń nie oferował i nie było ku temu powodu. Operatorzy vendingowi kupowali dobry, zgodny z ówczesnymi standardami sprzęt. Dziś stoją przed perspektywą wyrzucenia go do kosza — nie dlatego, że źle działa, lecz dlatego, że nie spełnia wymagań, których w chwili zakupu nie było.

W załączeniu przekazuję do wiadomości kopie ofert producentów/integratorów rynku kas fiskalnych, czytników i telemetrii. Operator vendingowy musi wydać około 1200–1800 zł za sam sprzęt. Rozwiązanie to dotyczy ok. 80% wszystkich maszyn na rynku. Nowy czytnik jest konieczny, bo musi mieć duży ekran wyświetlający paragon. Nowy system obejmujący fiskalizację musi być także obsługiwany przez silniejszy hardware, by było możliwe przetwarzanie i przechowywanie danych z fiskalizacji (przez okres 5 lat). W użyciu jest około 20 tysięcy czytników z dużym wyświetlaczem, pozwalającym wyświetlić paragon. Nie są to jednakże na tyle silne jednostki, żeby były w stanie „udźwignąć” działanie programu kasy fiskalnej i przechowywanie danych — je również należałoby wymienić (o ile maszyny vendingowe nie zostałyby zfiskalizowane z wykorzystaniem kasy wielotransakcyjnej objętej homologacją firmy TAXITY Sebastian Mioduszewski).

Do tego należy dodać koszt pracy serwisanta, który musi fizycznie dotrzeć do każdej maszyny, otworzyć ją, podłączyć i skonfigurować urządzenie. Koszt ten wynosi ok. 300 zł na maszynę. Stąd wskazany przeze mnie podczas posiedzenia Komisji całkowity koszt fiskalizacji jednego automatu wynosi realnie 1 500–2 500 zł. Nie jest to kwota zawyżona, wbrew stanowisku przedstawionemu przez KIGEiT.

Polskie Stowarzyszenie Vendingu, pl. Inwalidów 10, 01-552 Warszawa

KIGEiT wskazuje na abonament na poziomie 10–20 zł miesięcznie. Operator musi jednak liczyć koszt całego środowiska: kasa, telemetria, transmisja danych, portal, raportowanie, obsługa techniczna. Z informacji rynkowych dostępnych PSV sam abonament fiskalny wynosi ok. 13–24 zł miesięcznie. Po doliczeniu telemetrii łączny koszt zbliża się do ok. 50 zł miesięcznie na automat, czyli do kwoty wskazanej podczas posiedzenia Komisji. PSV nie jest przeciwne telemetrii — branża od lat w nią inwestuje. Sprzeciwiamy się narzuceniu skokowego obowiązku, który wyprzedza ekonomiczną zdolność części rynku. Telemetria powinna rozwijać się organicznie, nie jako wymuszony element obowiązku fiskalnego.

Na marginesie wskazujemy, iż PSV nie zajmuje stanowiska w przywoływanej przez KIGEiT kwestii dotyczącej tzw. kasy centralnej. Wskazujemy jedynie, że dane wymagane na paragonie są prezentowane również w rozwiązaniach, które bywają krytykowane jako zbliżone do tego modelu. Kluczowe pytanie nie brzmi: jak nazwać dane rozwiązanie, lecz czy realizuje ono cel fiskalny państwa w sposób zgodny z przepisami i proporcjonalny kosztowo.

W kontekście rozwiązań funkcjonujących w Europie warto podkreślić, że Unia Europejska nie zobowiązuje do fiskalizacji sprzedaży w vendingu. Decyzja w tej materii jest wyłącznie domeną krajową i o rozsądek w tej sprawie apelujemy. Jesteśmy otoczeni krajami, które świadomie nie stosują pełnej fiskalizacji vendingu. Według danych EVA (European Vending & Coffee Service Association, marzec 2026) większość państw europejskich wybrała model zerowy lub lekki:

- Niemcy, Hiszpania, Szwecja, Belgia, Wielka Brytania, Irlandia, Szwajcaria — vending jest świadomie wyłączony z przepisów o kasach fiskalnych. Państwo kontroluje sektor bez dodatkowego sprzętu.
- Austria stosuje zwolnienie do progu 20 EUR na transakcję.
- Włochy — największy rynek vendingu spożywczego w Europie — stosują model raportowy: brak kasy w maszynie, dane przesyłane smartfonem podczas uzupełniania, minimum raz na 60 dni, kod QR na maszynie jako punkt kontroli. System działa od 2017 roku i zapewnia pełny nadzór fiskalny bez kosztownej infrastruktury.
- Francja certyfikuje oprogramowanie sprzedażowe, nie każdą maszynę.

Jedynym modelem zbliżonym do planowanego polskiego jest model węgierski, którego efekt jest udokumentowany: po wejściu tych przepisów nastąpił znaczący spadek liczby automatów, a tym samym wpływów podatkowych.

Odnosząc się do kwestii kontroli społecznej, należy wskazać, że typowa transakcja vendingowa opiewa dzisiaj na kilka złotych. Konsument kupujący wodę, kawę lub przekąskę nie analizuje paragonu pod kątem stawek VAT. Weryfikacja rozliczeń podatkowych należy do administracji skarbowej — Krajowej Administracji Skarbowej (nie Urzędu Kontroli Skarbowej, który przestał istnieć w 2017 r.). Podatnik-obywatel nabywający produkt w maszynie vendingowej i płacący kartą lub za pomocą systemu BLIK ma 100% pewności, że transakcja jest opodatkowana.

PSV nie kwestionuje, że starsze automaty można technicznie zintegrować z kasami. Problemem jest ekonomiczny sens i operacyjna wykonalność takiego działania, w tym ryzyko zwiększonej awaryjności. Automat w lokalizacji o niskim wolumenie sprzedaży — zakład pracy, szkoła, obiekt publiczny, mała miejscowość — po doliczeniu kosztu urządzenia, instalacji i abonamentu może przestać być rentowny.

Polskie Stowarzyszenie Vendingu, pl. Inwalidów 10, 01-552 Warszawa

Operator vendingowy wycofa taką maszynę z rynku. Skutkiem fiskalizacji będzie nieuchronna redukcja liczby maszyn. Zamiast większych wpływów pojawią się: mniejsza liczba maszyn i niższe wpływy podatkowe. To nie jest spekulacja — to lekcja z Węgier, gdzie po wprowadzeniu modelu zbliżonego do planowanego polskiego odnotowano znaczący spadek liczby automatów (dane EVA / Węgierskie Stowarzyszenie Vendingu).

Przedstawiane przez nasze stowarzyszenie dane są precyzyjne: jednorazowy koszt zakupu kas dla rynku 100 000 maszyn to wydatek po stronie firm rządu 150–200 mln zł. Roczny koszt obsługi to kolejne ok. 60 mln zł. Zadeklarowana przez przedstawiciela Ministerstwa Finansów na Komisji ewentualna dotacja budżetowa na zakup kas (700 zł/kasę) to 70 mln zł. **Łączny koszt w roku pierwszym wynosi więc 210–260 mln zł.** Tymczasem według własnych szacunków Ministerstwa Finansów (OSR, grudzień 2024) **łączny wpływ do budżetu przez 3 lata to 49,2 mln zł, z czego 41,7 mln zł dopiero w roku trzecim.** Samo finansowanie ulg na zakup kas przekracza blisko dwukrotnie trzyletnie przewidywane wpływy fiskalne.

Firmy vendingowe pozbawione 150–200 mln zł przeznaczonych na zakup kas fiskalnych nie przeznaczą tych pieniędzy na rozwój, nowe maszyny, zakup produktów do nich, a także na nowe miejsca pracy. Według szacunków PSV fiskalizacja może spowodować spadek liczby maszyn o ok. 30% i obrotów o ok. 20%. Kaskada podatkowa z tego tytułu — utracony VAT, CIT, PIT, składki ZUS — to ok. 215 mln zł rocznie. Średnioroczny zysk budżetu państwa z fiskalizacji: ok. 16 mln zł rocznie. Państwo traci 13–15 razy tyle, ile zyskuje.

Dlatego Polskie Stowarzyszenie Vendingu proponuje dwa gotowe rozwiązania:

Rozwiązanie pierwsze: trwałe zwolnienie vendingu z obowiązku instalowania kasy rejestrującej — lub zwolnienie warunkowe do kwoty 20–25 EUR na transakcję, wzorem Austrii. Uzasadnienie ekonomiczne jest jednoznaczne.

Rozwiązanie drugie: trzyletni okres obserwacji (2027–2030) z corocznym monitoringiem udziału płatności elektronicznych, by potwierdzić trend i zweryfikować dostępność danych Ministerstwa Finansów poprzez posiadane narzędzia analityczne z wykorzystaniem danych agentów rozliczeniowych i danych z KSeF. Równoległe do rozważenia: rozbudowa raportowania agentów rozliczeniowych o stawkę VAT i dane gotówkowe. Zero kosztów dla budżetu, zero kosztów dla branży, pełna obserwacja.

Jest oczywiste, że obowiązek fiskalizacji zdefiniowany w polskim prawie w 1994 roku powstał w zupełnie innych uwarunkowaniach technologicznych i gospodarczych. Dlatego apelujemy – bądźmy mądrzy przed szkodą. Polska ma dane, czas i alternatywne rozwiązania. Koszty wielokrotnie przewyższają spodziewane korzyści. PSV pozostaje otwarte na dalszy dialog.

Z poważaniem,
Szymon Grunwald

Dyrektor Biura Zarządu

Polskie Stowarzyszenie Vendingu

Polskie Stowarzyszenie Vendingu, pl. Inwalidów 10, 01-552 Warszawa

Do wiadomości:

Sejmowa Komisja Gospodarki i Rozwoju RP

1. Pan Poseł Łukasz Horbatowski
2. Pan Poseł Arkadiusz Sikora
3. Pani Poseł Magdalena Sroka
4. Pani Poseł Małgorzata Wassermann
5. Pani Poseł Elżbieta Burkiewicz
6. Pani Poseł Magdalena Filipek-Sobczak
7. Pan Poseł Roman Fritz
8. Pan Poseł Artur Daniel Gierada
9. Pani Poseł Klaudia Jachira
10. Pani Poseł Maria Małgorzata Janyska
11. Pani Poseł Maria Koc
12. Pan Poseł Leonard Krasulski
13. Pani Poseł Bożena Lisowska
14. Pan Poseł Grzegorz Macko
15. Pan Poseł Paweł Masełko
16. Pan Poseł Sławomir Nitras
17. Pan Poseł Grzegorz Piechowiak
18. Pani Poseł Weronika Smarduch
19. Pani Poseł Agnieszka Ścigaj
20. Pan Poseł Krzysztof Tchórzewski
21. Pan Poseł Jan Warzecha
22. Pan Poseł Robert Dowhan
23. Pan Poseł Bronisław Foltyn
24. Pan Poseł Andrzej Gawron
25. Pan Poseł Adam Gomoła
26. Pan Poseł Robert Jagła
27. Pan Poseł Mariusz Kałużny
28. Pan Poseł Wiesław Krajewski
29. Pani Poseł Anna Krupka
30. Pan Poseł Adam Luboński
31. Pan Poseł Maciej Małeckie
32. Pan Poseł Jerzy Meysztowicz
33. Pan Poseł Mirosław Adam Orliński
34. Pani Poseł Olga Ewa Semeniuk-Patkowska
35. Pan Poseł Andrzej Szejna
36. Pan Poseł Apoloniusz Tajner
37. Pan Poseł Jacek Tomczak
38. Pan Poseł Wojciech Michał Zubowski

Polskie Stowarzyszenie Vendingu, pl. Inwalidów 10, 01-552 Warszawa

Ministerstwo Finansów

1. Pan Jarosław Neneman, Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Finansów
2. Pan Tomasz Tratkiewicz, Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług, Ministerstwo Finansów

Organizacje branżowe

1. Pan Stefan Kamiński, Prezes Zarządu, Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji
2. Pan Krzysztof Budka, Dyrektor Biura Zarządu Organizacji Pracodawców Rada Przedsiębiorców
3. Pan Andrzej Gantner, Dyrektor Generalny, Polska Federacja Producentów Żywności
4. Pani Marta Tomaszewska-Pielacha, Dyrektor ds. Żywności i Żywienia, Polska Federacja Producentów Żywności
5. Pan Michał Kowalczyk, Pracodawcy RP